

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 5Ndob/40/2023                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 6123361352                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 29.11.2023                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Ivana Nemčeková          |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2023:6123361352.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu Náhradné vozidlo, s.r.o., so sídlom Tolstého 1201/20, Žilina, IČO: 50 496 166, zastúpeného advokátskou kanceláriou ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., so sídlom Tolstého 1201/20, Žilina, IČO: 36 864 455, proti žalovanému KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 517,04 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 19Cn/2/2023, o nesúhlase Okresného súdu Námestovo s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

### rozhodol:

Príslušným súdom na konanie v spore vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 19Cn/2/2023 je Okresný súd Námestovo.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica dňa 19.09.2023 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Námestovo z dôvodu, že po podaní odporu žalovaným bol zo strany žalobcu podaný návrh na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie vecí podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o UK“).

2. Okresný súd Námestovo s postúpením sporu nesúhlasil a namietol, že nie je súdom príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tým, že v danom prípade ide o obchodnoprávny spor a s poukazom na § 22 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) v spojení s § 13 a § 15 ods. 1 CSP, je na konanie a rozhodnutie príslušný Mestský súd Bratislava III.

3. Z vyššie uvedených dôvodov Okresný súd Námestovo predložil súdny spis Najvyššiemu súdu

Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému obom súdom podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Okresnému súdu Námestovo na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Námestovo s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica nie je dôvodný.

5. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

6. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

7. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

8. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súde viazané.

9. Podľa ustanovenia § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

10. Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

11. Podľa ustanovenia § 19 písm. b) CSP, popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.

12. Podľa ustanovenia § 39 ods. 2 CSP, na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.

13. Podľa ustanovenia § 14 ods. 3 zákona o UK, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí.

Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

14. Podľa § 2 ods. 18 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.), sídlom Okresného súdu Námestovo je mesto Námestovo; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Námestovo, Dolný Kubín a Tvrdošín. Okresný súd Námestovo má pracovisko v meste Dolný Kubín.

15. Upomínacie konanie je alternatívnym spôsobom uplatňovania peňažných nárokov k postupu podľa CSP. Konanie o predmetnom peňažnom nároku bolo začaté dňom doručenia návrhu na vydanie platobného rozkazu Okresnému súdu Banská Bystrica a po splnení podmienok podľa § 14 ods. 3 zák. o UK tento obchodnoprávny spor pokračuje na príslušnom súde podľa CSP v dôsledku podania

návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní. Z hľadiska uplatneného peňažného nároku konanie začaté na upomínacom súde tvorí jeden celok s konaním na súde príslušnom podľa CSP, pričom pre skúmanie procesných podmienok konania sú rozhodné okolnosti v čase začatia konania na upomínacom súde (§ 36 CSP) [m. m. 5Ndob/3/2023].

16. Upomínací súd postúpil vec na ďalšie konanie Okresnému súdu Námestovo ako súdu osobitne miestne príslušnému, keďže v návrhu na pokračovanie v konaní sa takéhoto postupu s poukazom na ust. § 19 písm. b) CSP domáhal samotný žalobca. Najvyšší súd už v skoršom rozhodnutí sp. zn. 5Ndob/22/2023 v inom prípade totožného žalobcu, v súvislosti s takýmto postúpením sporu upomínacím súdom akcentoval, že „síce osobitná miestna príslušnosť je takou, ktorá je voľbou žalobcu, avšak len pri zohľadnení ďalších osobitostí procesného poriadku vo vzťahu k priamo zákonom určenej príslušnosti kauzálnej, ktorá má v takom prípade prednosť.

Príslušným súdom v prípade súbehu viacerých možných príslušností je vždy ten súd, ktorý spĺňa predpoklady ako podľa všeobecných pravidiel určeného vecne, miestne a funkčne príslušného súdu, tak súdu kauzálne príslušného. Pokiaľ má spor samotný charakter obchodnoprávny, môže dôjsť k situácii, že podľa úpravy osobitnej miestnej príslušnosti s prihliadnutím na miesto, kde škoda vznikla, bude príslušným súd odlišný od všeobecného súdu žalovaného, avšak vždy so zohľadnením podmienky špecializácie súdov na obchodnoprávnu agendu podľa ust. § 22 CSP. Teda konanie vo veciach upravených v ust. § 19 CSP bude zároveň podliehať osobitnej úprave kauzálnej príslušnosti, ktorú je potrebné pri nachádzaní príslušného súdu zohľadniť, čomu svedčí aj dikcia uvedeného ustanovenia, a to s odkazom na „súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody“, t.j. obchodnoprávny súd a jeho obvod určený ustanovením § 22 CSP“.

17. Z vyššie uvedeného vyplýva, že pre takúto úvahu k nachádzaniu príslušnosti súdu je podstatné zistenie, či v danom prípade ide o obchodnoprávny spor, k čomu smeroval nesúhlas Okresného súdu Námestovo s postúpením, keď za súd kauzálne príslušný podľa § 22 písm. a) CSP považoval Mestský súd Bratislava III.

18. Z obsahu spisu je zrejmé, že návrhom na vydanie platobného rozkazu, doručeným upomínaciemu súdu dňa 14.07.2023, nebol uplatnený obchodnoprávny spor (časť D návrhu), pričom žalobca v opise skutočností, z ktorých vyplýva uplatňovaný peňažný nárok výslovne uviedol, že pôvodným poškodeným (škodou spôsobenou prevádzkou motorového vozidla) bola určitá fyzická osoba (nie podnikateľ). Podľa žalobcovho opisu rozhodujúcich okolností v čase vzniku daného záväzkového (poistného) vzťahu, ide o vzťah vyplývajúci z uzavretej poisťovnej zmluvy o povinnom zmluvnom poistení motorových vozidiel medzi fyzickou osobou nepodnikateľom a poisťovňou (žalovaným). Pokiaľ žalobca odvodzuje svoj uplatnený nárok z doloženej zmluvy o postúpení pohľadávky (§ 524 a nasl. Občianskeho zákonníka), tak najvyšší súd uvádza, že postúpením pohľadávky nedochádza k zmene v obsahu záväzku, ale k zmene v osobe veriteľa daného záväzkového vzťahu, teda nedochádza k zmene charakteru právneho vzťahu. S prihliadnutím na okolnosti v čase vzniku (primárneho) záväzkového vzťahu (vrátane právneho charakteru zmluvných strán podľa poisťovnej zmluvy), z ktorého je žalovaný nárok (sekundárne) odvodzovaný (zo zmluvy o postúpení pohľadávky), berúc do úvahy tvrdenie žalobcu, že neuplatňuje obchodnoprávny nárok, nebolo možné v danom štádiu konania, pri nachádzaní príslušnosti súdu na konanie o spore, dospieť k inému záveru ako tomu, že v tomto prípade sa nejedná o obchodnoprávny spor, ktorý by zakladal kauzálnu príslušnosť Mestského súdu Bratislava III [§ 22 písm. a) CSP].

19. Najvyšší súd ďalej konštatuje, že návrh žalobcu na pokračovanie v konaní obsahuje aj návrh podľa ust. § 19 písm. b) CSP, v zmysle ktorého žalobca žiada o pokračovanie v konaní na Okresnom súde Námestovo. Podporne žalobca v tejto súvislosti poukázal aj na znenie ust. § 39 ods. 2 CSP. Nakoľko k udalosti zakladajúcej právo na náhradu škody (poistná udalosť) došlo v Dolnom Kubíne, teda v obvode Okresného súdu Námestovo, Okresný súd Banská Bystrica postúpil predmetný spor v súlade s návrhom žalobcu Okresnému súdu Námestovo, ako súdu alternatívne príslušnému popri všeobecnom súde žalovaného (ide o tzv. miestnu príslušnosť danú na výber). Právo

voľby medzi všeobecným súdom žalovaného a súdom uvedeným v § 19 CSP je dané žalobcovi, pričom ak sú splnené podmienky na takýto postup, súd je povinný rešpektovať voľbu žalobcu.

20. Keďže v danom spore o kauzálnu príslušnosť bolo najvyšším súdom zistené, že sa nejedná o obchodnoprávny spor a s poukazom na zistené skutkové okolnosti je nesporné, že k poistnej udalosti došlo v okrese Dolný Kubín, čo je v obvode Okresného súdu Námestovo, je zrejmé, že postup Okresného súdu Banská Bystrica, ktorým vyhovel návrhu žalobcu a postúpil spor alternatívne miestne príslušnému súdu, bol správny. Nakoľko sa nejedná o obchodnoprávny spor, pri určení súdu príslušného na konanie a rozhodnutie vo veci sa prednostne neaplikuje kauzálna príslušnosť podľa § 22 CSP. V tomto prípade je tak na konanie a rozhodnutie vo veci príslušný všeobecný súd žalovaného a popri ňom alternatívne príslušný súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody, pričom právom voľby disponuje žalobca. Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že za použitia § 19 písm. b) CSP podľa voľby žalobcu príslušným súdom na konanie a rozhodnutie vo veci je Okresný súd Námestovo. Pre aplikáciu § 39 ods. 2 CSP, rovnako smerujúcu k príslušnosti Okresného súdu Námestovo, už nebol dôvod.

21. Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Námestovo s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica nie je dôvodný, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

22. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.